БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАЛАРЫН ЖАНА УЮМДАРЫН АККРЕДИТАЦИЯЛОО АГЕНТТИГИ

АГЕНТСТВО ПО АККРЕДИТАЦИИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ПРОГРАММ И ОРГАНИЗАЦИЙ

AGENCY FOR ACCREDITATION OF EDUCATIONAL PROGRAMS AND ORGANIZATIONS

«МАКУЛДАШЫЛДЫ»
Билим берүү программаларын
жана уюмдарын аккредитациялоо
агенттигинин кызматкерлеринин
Жамаатттык жыйыны

Протокол № 44-1, 12.04.2022-жыл

«БЕКИТИЛГЕН»
Билим берүү программаларын жана
уюмдарын аккредитациялоо
агенттигинин директору

____________ Б. И. Исмаилов

Буйрук №2/0060-1, 12.04.2022-жыл

Медициналык багыттагы орто кесиптик билим берүү уюмдарын эл аралык аккредитациялоо боюнча Билим берүү программаларын жана уюмдарын аккредитациялоо агенттигинин (ББПУАА) аккредитациялык стандарттары

Бишкек 2022

Орто кесиптик билим берүү үчүн программалык жана институционалдык аккредитациялоонун стандарттары жана критерийлери

1 - Стандарт. Билим берүүнүн сапатын камсыздоо саясатына минималдуу талаптар

1.1 - чен-өлчөм. Билим берүү уюмунун так аныкталган жана кабыл алынган миссиясы, анын негизинде иштелип чыккан жана бекитилген, кызыкдар тараптардын керектөөлөрүнө ылайык келген стратегиялык жана учурдагы пландарынын болуусу. Билим берүү уюмунун миссиясынын негизинде иштелип чыккан жана кабыл алынган билим берүү максаттарынын жана окутуунун күтүлгүүчү натыйжаларынын болуусу.

1.2 - чен-өлчөм. Жыл сайын стратегиялык жана учурдагы пландардын, билим берүү максаттарынын, окутуунун натыйжаларынын аткарылышын иликтөө, аткаруунун натыйжаларын талдоо жана тиешелүү түзөтүүлөрдү киргизүү.

1.3 - чен-өлчөм. Билим берүүнүн сапатын камсыздоо саясатын ишке ашырууга, контролдоого жана кайра кароого билим берүү уюмунун жетекчилиги, кызматчылары, окуучулары (студенттери) жана кызыкдар тараптардын катышуусу;

1.4 - чен-өлчөм. Билим берүүнүн сапатын камсыздоо саясатын билим берүүнүн сапат менеджментинин документтештирилген тутумунун жардамы менен киргизүү.

1.5 - чен-өлчөм. Билим берүү уюмунда билим берүүнүн сапат менеджментинин документтештирилген тутумунун жардамы менен билим берүү сапатын камсыздоо саясатын киргизүүгө жооп берүүчү жооптуу адамдардын (кызматтардын) болуусу.

1.6 - чен-өлчөм. Билим берүү уюмунун сайтында жарыяланган жана бардык кызыкдар тараптарга жеткиликтүү билим берүү уюмунун миссиясынын, стратегиялык жана учурдагы пландарынын, билим берүү максаттарынын, окутуунун натыйжаларынын, билим берүүнүн сапат менеджментинин тутумунун болуусу.

1.7 - чен-өлчөм. (5п.) Орто жана жогорку кесиптик билим берүү уюмдары ушул Минималдуу талаптардын 4-пункту менен каралган чен-өлчөмдөрдөн тышкары өзүнүн академиялык беделин жогорулатуу жана академиялык эркиндикти камсыздоо үчүн чараларды көрүшөт.

2 - Стандарт. Билим берүү программаларын иштеп чыгуу, бекитүү, байкоо жүргүзүү жана мезгили менен баалоого минималдуу талаптар

2.1 - чен-өлчөм. Билим берүү уюмунун миссиясы менен дал келген жана мамлекеттик билим берүү стандарттарынын талаптарына ылайык так аныкталган билим берүү программасынын билим берүү максаттарынын болуусу.

2.2 - чен-өлчөм. Кесиптик, өндүрүштүк уюмдардын жана кызмат көрсөтүүлөр чөйрөсүндөгү уюмдардын өкүлдөрүнүн катышуусунда иштелип чыккан, эмгек базарын чагылтуучу жана билим берүү программасынын максаттарына ылайык келген, универсал жана кесиптик терминдер менен баяндалган окутуунун күтүлүүчү натыйжаларынын болуусу.
2.3 - чен-өлчөм. Билим берүү программасы боюнча так аныкталган жана мамлекеттик билим берүү стандартына ылайык окуу жүгүнүн болуусу.
2.4 - чен-өлчөм. Билим берүү программасын өркүндөтүү максатында окуучулар (студенттер) менен жумуш берүүчүлөрдүн күтүүлөрүн, керектөөлөрүн жана канааттангандыгын мезгил-мезгили менен (бир жылда бир) баалоо.
2.5 - чен-өлчөм. Билим берүү программасы менен каралган практикалардын (тааныштыруучу, окутуучу, өндүрүштүк, педагогикалык, дипломдун алдындагы) бардык түрлөрүнөн өтүү үчүн окуу программасында орундарды берүү.
2.6 - чен-өлчөм. Актуалдуулугун камсыздоо үчүн илимдин соңку жетишкендиктерин жана технологияларын эске алуу менен конкреттүү дисциплинанын мазмунуна жыл сайын билим берүү уюму менен мониторинг жүргүзүү жана баалоо.
2.7 - чен-өлчөм. мониторинг жүргүзүү: - окутуучулардын (студенттердин) окуу жүгүнө, жетишүүсүнө жана бүтүүсүнө; - баалоо жол-жоболорунун майнаптуулугуна; - окутуучулардын (студенттердин) жана жумуш берүүчүлөрдүн билим берүү программасы боюнча окутуудан күтүүлөрүнө, керектөөлөрүнө жана канааттангандыгына; - билим берүү чөйрөсү менен колдоо кызматтарына жана алардын билим берүү программасынын максаттарына шайкештигине; - берилүүчү билимдин майнаптуулугун жогорулатуу жана адекваттуулугун аныктоо максатында бүтүрүүчүлөрдүн ишке орношуусун.
2.8 - чен-өлчөм. Мониторинг жүргүзүүнү жана мезгили менен баалоону өткөрүү үчүн процесстерди жана жоопту адамдарды (кызматтарды) аныктоо.
2.9 - чен-өлчөм. Мониторингдин жана мезгили менен баалоонун натыйжаларын бардык кызыкдар тараптарды тартуу менен талдоо, талкуулоо жана аны билим берүү процессин уюштурууну жакшыртуу үчүн пайдалануу.
2.10 - чен-өлчөм. Билим берүү программасын окуу-усулдук камсыздоо билим берүүнүн максаттарына, мамлекеттик билим берүү стандарттарына ылайык келүүсү.

3 - Стандарт. Инсанга багытталган окутууга жана окугандардын (студенттердин) жетишүүсүн баалоого минималдуу талаптар
3.1 - чен-өлчөм. Педагогикалык усулдарды, билим берүүнүн формаларын жана технологияларын баалоо жана түзөтүү үчүн окугандар (студенттер) менен үзгүлтүксүз өз ара байланышты пайдалануу.
3.2 - чен-өлчөм. Баалоочу адамдардын (экзаменаторлордун) окуучунун (студенттин) билимин текшерүүнүн усулдарына ээ болушу жана бул тармакта квалификациясын дайыма жогорулатуусу.
3.3 - чен-өлчөм. Билим берүү уюму окугандар (студенттер) жетишүүгө тийиш болгон окутуунун күтүлгүүчү натыйжаларына карата адекваттуу жана окуучунун (студенттин) окутуунун пландалган натыйжасына жетишүү деңгээлин көрсөткөн баалоонун чен-өлчөмдөрү менен усулдарын өзүнүн сайтында жарыялоосу. **3.4 - чен-өлчөм.** Баалоо жол-жоболорунун жумшартуучу жагдайларды жана баалоонун натыйжасын апелляциялоонун расмий жол-жобосун камтыган объективдүүлүгүн жана ачык-айкындыгын камсыздоосу.
3.5 - чен-өлчөм. Пайдаланылган баалоо жол-жобосу, болуучу текшерүүлөрдүн түрлөрү (экзамендер, зачеттор, дипломдук ишин коргоо ж.б.), окугандарга (студенттерге) карата талаптар, алардын билимин баалоонун колдонулуучу чен-өлчөмдөрү боюнча окуучуларга (студенттерге) толук маалымдоо.
3.6 - чен-өлчөм. Окугандарды (студенттерди) иргөөнүн себептерин талдоо жана алардын жетишүүсүн жогорулатуу жана окуучулардын (студенттердин) бекемделүүсү боюнча чараларды көрүү;
3.7 - чен-өлчөм. Окугандардын (студенттердин) даттанууларына чара көрүүнүн иштеп чыгарылган жана колдонууга киргизилген жол-жоболорунун болуусу.
3.8 - чен-өлчөм (12п.1). Билим берүү уюму окутуунун сапатын жогорулатуу максатында инновациялык окуу-усулдук ресурстарды, педагогикалык усулдарды, формаларды жана технологияларды колдонуу.
3.9 - чен-өлчөм (12п.2). Билим берүү уюмунун окугандардын (студенттердин) ар кыл топторунун керектөөлөрүн аныктап жана аларды кошумча курстар, факультативдер, ийримдер аркылуу канааттандыруусу.

4 - Стандарт. Окуучуларды (студенттерди) кабыл алуу, билим берүүнүн натыйжаларын таануу жана окуучулардын (студенттердин) бүтүрүүсүнө минималдуу талаптар
4.1 - чен-өлчөм. Окуучуларды (студенттерди) иргөөнүн жана кабыл алуунун калыс жана туура усулдары менен жол-жоболорун колдонуу, ошондой эле потенциалдуу окуучулардын (студенттердин) тапшыруусу үчүн негизсиз тоскоолдуктарды болтурбоо.
4.2 - чен-өлчөм. Окуучуларды (студенттерди) кабыл алуу эрежелерин, процессин жана чен-өлчөмдөрүн ачык-айкын ырааттуу колдонуу.
4.3 - чен-өлчөм. Окуучулар (студенттер) тандап алган билим берүү траекториясы, ошондой эле академиялык мобилдүүлүк программалары жана карьералык мүмкүнчүлүктөр боюнча толук жана өз учурунда маалымат жана консультация алуусу.
4.4 - чен-өлчөм. Окуучулардын (студенттердин) академиялык жетишкендиктери жөнүндө маалыматтын негизинде жыйноо, байкоо жүргүзүү жана андан аркы иш-аракеттер үчүн так жол-жоболор менен инструменттердин болушу.
4.5 - чен-өлчөм. Билим берүү уюму окуучунун (студенттин) окутуунун күтүлгөн натыйжаларына жетишүүсү жана анын академиялык мобилдүүлүгүнө шарт түзүү үчүн квалификацияларды жана мурдагы окуган мезгилдерин объективдүү таанууну камсыздоосу.
4.6 - чен-өлчөм. Билим берүү уюму билим берүү программасы боюнча окууну бүткөн жана окутуунун күтүлгөн натыйжаларына жеткен окуучулардын (студенттердин) алган квалификациясын, анын ичинде алган билиминин натыйжаларын, ошондой эле алынган билимдин мазмунун жана статусун тастыктаган документ менен, ошондой эле окууну бүтүргөндүгү жөнүндө күбөлүк менен камсыздоосу.
5 - Стандарт. Окутуучулук жана окутуучу-көмөкчү курамга минималдуу талаптар
5.1 - чен-өлчөм. Билим берүү уюмунун окутуучулук жана окутуучу-көмөкчү курамды жумушка кабыл алуунун, кызматтан жогорулатуунун Кыргыз Республикасынын эмгек боюнча мыйзамына жараша ачык-айкын жана объективдүү чен-өлчөмдөрүн пайдаланышы.
5.2 - чен-өлчөм. Окутуучулук жана окутуучу-көмөкчү курамдын квалификациясы, билими жана тажрыйбасы ишке ашырылып жаткан билим берүүчү программага жана билим берүү процессинин талаптарына ылайыктуулугу.
5.3 - чен-өлчөм. Билим берүү уюмунун окутуучуларды тандоо, мотивациялоо жана бекемдөө үчүн, ошондой эле изилдөөлөрдү жүргүзүү үчүн шарттарды түзүүсү.

5.4 - чен-өлчөм. Окутуучулардын билим берүү программасына, мамлекеттик билим берүү стандарттарына, эмгек рыногунун керектөөлөрүнө ылайык келүүчү жана билим берүүнүн сапатын жогорулатууга шарт түзүүчү окуу куралдарынын, окуу китептеринин үстүнөн иштөөсү.
5.5 - чен-өлчөм. Билим берүү уюму тарабынан иштелип чыккан, окутуучулук жана окутуучу-көмөкчү курамдын квалификациясын жогорулатуучу реалдуу пландарынын болушу.
5.6 - чен-өлчөм. Окутуучулук жана окутуучу-көмөкчү курамдын квалификациясын жогорулатуунун туруктуу иштөөчү, кесиптик жактан өнүгүүгө жана өзүнүн ишинин чөйрөсүндө дайыма маалымдуу болууга мүмкүн берген системасынын болушу.
5.7 - чен-өлчөм. Окутуучуларды инновациялык билим берүү усулдарына жана технологияларына мезгилдүү окутууга шарт түзүүсү.
5.8 - чен-өлчөм (18п.). Жогорку жана орто кесиптик билим берүү уюмдары ушул Минималдуу талаптардын 17-пункту менен каралган чен-өлчөмдөрдөн тышкары окутуу менен илимий изилдөөлөрдүн ортосундагы байланышты чыңдоо, окутуунун инновациялык усулдарын киргизүү, алдыңкы технологияларды колдонуу үчүн илимий ишке кызыктыруу тутумуна ээ болот.
6 - Стандарт. Материалдык-техникалык базага жана маалымат ресурстарына минималдуу талаптар
6.1 - чен-өлчөм. Окуучулардын (студенттердин) ар кыл топторун, анын ичинде ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген адамдарды керектүү материалдык ресурстар менен (китепкана фонддору, компьютердик класстар, окуу жабдуулары, башка ресурстар) менен камсыздоо.
6.2 - чен-өлчөм. Билим берүү уюму тарабынан окуу аянттарынын жакшы абалын жана жеткиликтүүлүгүн камсыздоо.
6.3 - чен-өлчөм. Окуу жайдын бөлмөлөрү санитардык-гигиеналык ченемдер менен эрежелерге, өрт коопсуздугунун талаптарына, ошондой эле Кыргыз Республикасынын эмгекти коргоо чөйрөсүндөгү мыйзамдарына ылайык эмгекти коргоо жана коопсуздук ыкмасынын талаптарына туура келиши.
6.4 - чен-өлчөм. Жатаканада (бар болсо) окуу, жашоо жана эс алуу үчүн шарттарды камсыздоо.
6.5 - чен-өлчөм. Окуу залдарда жана китепканаларда иштөө үчүн тиешелүү шарттарды түзүү.

6.6 - чен-өлчөм. Тамактануу үчүн (ашкана же буфет бар болсо) тиешелүү шарттарды, ошондой эле билим берүү уюмунун медпункттарында медициналык тейлөө үчүн тиешелүү шарттарды камсыздоо.
6.7 - чен-өлчөм. Окуучуларды (студенттерди) окуу процессин толук ишке ашыруу үчүн зарыл жабдуулар, окуу китептери, окуу куралдары жана башка окуу-усулдук материалдар, анын ичинде электрондук ресурстар менен камсыздоо.
6.8 - чен-өлчөм. Окуучуларды (студенттерди) окууга шыктандыруу жана натыйжаларга жетишүүсүнө түрткү берүү максатында тиешелүү адам ресурстары (кураторлор, класс жетекчилер, жатаканадагы тарбиячылар, психологдор ж.б.) менен камсыздоо.
7 - Стандарт. Маалыматты башкарууга жана аны коомчулукка жеткирүүгө минималдуу талаптар
7.1 - чен-өлчөм. Өзүнүн билим берүү максатын пландаштыруу жана ишке ашыруу үчүн төмөнкүдөй билим берүү уюму төмөнкүдөй маалыматты чогултат, системага салат, жалпылайт жана сактайт: - окуучулардын (студенттердин) контингенти жөнүндө маалыматтарды; - окуучулардын (студенттердин) катышуусу жана жетишүүсү, жетишкендиктери жөнүндө маалыматтарды; - окуучулардын (студенттердин), алардын ата-энелеринин, бүтүрүүчүлөрдүн жана жумуш берүүчүлөрдүн билим берүү программаларын ишке ашырууга жана анын натыйжаларына канааттангандыгы; - материалдык жана маалыматтык ресурстарынын жеткиликтүүлүгү; - бүтүрүүчүлөрдүн ишке орношуусу; - студенттердин илимий изилдөөчү иштеринин натыйжалары (жогорку окуу жайлар үчүн); - билим берүү уюмунун ишинин майнаптуулугунун негизги көрсөткүчтөрү.
7.2 - чен-өлчөм. Билим берүү уюмунун окуучуларынын (студенттеринин) жана кызматкерлеринин ушул Минималдуу талаптардын 23-пунктунун 1-пунктчасында көрсөтүлгөн маалыматты чогултууга жана талдоого, кийинки иш-аракеттерди пландаштырууга катышуусу.
7.3 - чен-өлчөм. Билим берүү уюмунун өзүнүн иши жөнүндө маалыматты коомчулукка туруктуу негизде берүүсү, анын ичинде: - миссиясы; - билим берүү максаттары; - окутуунун күтүлүүчү натыйжалары; - берилүүчү квалификациялар; - окуунун жана окутуунун формалары жана каражаттары; - баалоонун жол-жоболору;

- өтүү үчүн балл жана окуучуларга (студенттерге) берилүүчү мүмкүнчүлүктөр; - бүтүрүүчүлөрдү ишке орноштуруу мүмкүнчүлүктөрү жөнүндө маалымат; - студенттердин илимий изилдөөчү иштеринин жыйынтыктары (жогорку окуу жайлар үчүн).
7.4 - чен-өлчөм. Билим берүү уюму коомчулукка маалымат берүү үчүн өзүнүн сайтын жана жалпыга маалымдоо каражаттарын пайдалануусу.
7.5 - чен-өлчөм (24п.). Орто жана жогорку кесиптик билим берүү уюмдарында ушул Минималдуу талаптардын 23-пункту менен каралган чен-өлчөмдөрдөн тышкары билим берүү уюмун башкаруу башкаруунун автоматташтырылган (программалык) тутумунун жардамы менен жүзөгө ашырылат. Андай тутум жок болсо орто жана жогорку кесиптик билим берүү уюму аны иштеп чыгууну же сатып алууну жана эксплуатациялоого киргизүүнү пландаштырат.
8 - Стандарт. Билим берүү уюмунун финансылык каражаттарын пландоого жана башкарууга карата минималдуу талаптар
8.1 - чен-өлчөм. Билим берүү уюмунун сапатын камсыздоо жана жетишкен деңгээлин кармап туруу үчүн билим берүү уюмунун финансылык каражаттары жетиштүү. Билим берүүнүн сапатын төмөндөтүүнүн эсебинен финансылык туруктуулукка жетишүүгө болбойт. **8.2 - чен-өлчөм.** Окуучулар (студенттер), окутуучу жана окутуучу-көмөкчү курамга финансылык жардам ачык белгиленген максаттарга, милдеттерге ылайык ишке ашырылат. Окуучуларга (студенттерге), окутуучу жана окутуучу-көмөкчү курамга окуучулар (студенттер), окутуучу жана окутуучу-көмөкчү курам менен билим берүү уюмунун ортосундагы өз ара мамиле менен байланышкан бардык финансылык маселелер боюнча өз учурунда жана толук маалымат берилет.
8.3 - чен-өлчөм. Билим берүү уюму жылдык жана стратегиялык финансылык пландоодо окуучуларга (студенттерге), окутуучу жана окутуучу-көмөкчү курамга финансылык жардам көрсөтүүнү эске алат.
8.4 - чен-өлчөм. Билим берүү уюму финансылык каражаттарды пландоонун, башкаруунун натыйжалуулугун кепилдөөчү технологияларды колдонот. Билим берүү уюмунун бюджетин бөлүштүрүү болгон материалдык ресурстарды, учурдагы жана пландалуучу керектөөлөрдү баалоонун жана талдоонун негизинде жүргүзүлөт.
8.5 - чен-өлчөм. Билим берүү уюму, анын уюштуруу түзүмүндө функциялык милдеттери так аныкталган квалификациялуу финансылык кызматкерлердин штатына ээ.
8.6 - чен-өлчөм. Билим берүү уюму финансыны башкаруудагы ачыктыкты жана айкындуулукту, сарамжалдуу финансылык башкарууну, бюджетти негиздүү түзүүнү, тобокелдиктерди баалоонун жана контролдоонун ички механизмдерин кепилдейт.

8.7 - чен-өлчөм. Билим берүү уюмунун финансылык каражаттарынын олуттуу бөлүгү билим берүү, изилдөө ишин колдоого жана билим берүү уюмунун инфраструктурасын жакшыртууга багытталат. Билим берүү уюму өнүгүү үчүн зарыл болгон өз бюджетин пландуу түрдө көбөйтөт.
8.8 - чен-өлчөм. Билим берүү уюму өзүнүн финансылык абалын сырттан жана ичтен баалоо механизмине ээ. Билим берүү уюму үзгүлтүксүз негизде финансылык аудиттен өтөт.
8.9 - чен-өлчөм. Билим берүү уюмунун финансылык ресурстары билим берүү уюмун туруктуу өнүктүрүүгө түрткү берет (эмгек акы, коммуналдык, коммуникациялык жана башка кызмат көрсөтүүлөргө, окутуучулардын жана персоналдын квалификацияларын жогорулатууга чыгымдар, билим берүү уюмун өнүктүрүүгө чыгымдар).